

पदव्युत्तर पदवी व आचार्य पदवी अभ्यासक्रमाची
प्रवेश प्रक्रिया राबविणेबाबत.....

महाराष्ट्र शासन,
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक : मकृप-१०२१/प्र.क्र.१४५/७-अ
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक :- १५ नोव्हेंबर, २०२१.

- संदर्भ** :-१) कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र. मकृवि २०१०/प्र.क्र.१५५/७-अ, दि.२०.१०.२०११.
२) कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र. मकृवि २०१०/प्र.क्र.१५५भाग-१/७-अ, दि.२१.०८.२०२०.
३) सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय क्र.बीसीसी-२०२०/प्र.क्र.२९५/१६-ब, दि.२४.११.२०२०.
४) महाराष्ट्र कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे यांचे पत्र क्र.मकृप/शिक्षण-१/प्र.क्र.२९२१/
१९९४/२०२१, २११९ व २१५६, दि.११.१०.२०२१, दि.२२.१०.२०२१ व दि.२८.१०.२०२१.

प्रस्तावना :-

उपरोक्त संदर्भ क्र. १ येथील शासन निर्णयान्वये कृषि विद्यापीठांतर्गत पदवी, पदव्युत्तर व आचार्य पदवी अभ्यासक्रमांमध्ये जागांचे आरक्षण, सामाजिक आरक्षणाच्या वाटपाची कार्यपध्दती व प्रवेश कार्यपध्दती निश्चित करण्यात आलेली आहे. या शासन निर्णयातील परिशिष्ट २ मध्ये पदव्युत्तर व आचार्य पदवी अभ्यासक्रमातील विषयांचे वाटपाबाबतची कार्यपध्दती नमूद करण्यात आलेली आहे.

त्याचप्रमाणे संदर्भ क्र.२ येथील शासन निर्णयान्वये सामाजिक आणि शैक्षणिक मागासवर्गाकरीता (एसईबीसी) आरक्षण विचारात घेऊन राज्यातील चारही कृषि विद्यापीठांतर्गत पदव्युत्तर पदवी व आचार्य पदवी अभ्यासक्रमातील विषयांचे वाटप १०० बिंदुनामावलीच्या आधारे करण्यासाठी कार्यपध्दती विहित करण्यात आली आहे. त्यानुसार पदव्युत्तर अभ्यासक्रमामध्ये उमेदवाराचा विषय बिंदुनामावलीच्या क्रमाने निश्चित झालेला असतो. त्यामुळे पदव्युत्तर पदवीधारकास आचार्य पदवीमध्ये प्रवेश देताना पुन्हा बिंदुनामावलीच्या क्रमाने विषयाचे वाटप करणे संयुक्तिक होत नाही. तसेच आचार्य पदवी अभ्यासक्रमांची केंद्रनिहाय जागांची वाटणी केल्यास संबंधित विषयामध्ये उच्चतम गुणवत्ताधारक उमेदवार प्रवेशापासून वंचित राहू शकतात. ज्या विषयात पदव्युत्तर अभ्यासक्रम पूर्ण केला आहे त्याच विषयात आचार्य पदवी अभ्यासक्रमास प्रवेश घेता येतो.तसेच कृषी विद्यापीठाकडून वेळोवेळी आचार्य पदवी अभ्यासक्रमांच्या प्रवेश क्षमतेमध्ये तात्पुरते बदल घडून येतात. त्यामुळे सर्वच विषयातील उच्च गुणवत्ताधारक विद्यार्थी प्रभावित होऊ शकतात. त्यामुळे आचार्य पदवी प्रवेश प्रक्रियेतर्गत कार्यपध्दतीमधील वरील त्रुटी दूर करून सुधारित कार्यपध्दतीचा अवलंब करण्यासाठी महाराष्ट्र कृषी शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे यांच्या दि.२७.०९.२०२१ रोजी झालेल्या बैठकीत ठराव क्र.०५/१०५/२०२१ अन्वये निर्णय घेण्यात आला आहे.

तसेच उपरोक्त संदर्भ क्र.३ येथील सामान्य प्रशासन विभागाच्या दि.२४.११.२०२० च्या शासन निर्णयान्वये सामाजिक आणि शैक्षणिक मागासवर्गाकरीता (एसईबीसी) आरक्षण न ठेवता प्रवेश प्रक्रिया पार पाडण्याच्या सूचना देण्यात आल्या आहेत. सदर सूचना व कृषी परिषदेचा निर्णय यास अनुसरून या विषयासंदर्भात या विभागाच्या दि.२१.०८.२०२० च्या शासन निर्णयातील पदव्युत्तर पदवी व आचार्य पदवी अभ्यासक्रमाच्या प्रवेश प्रक्रियेतर्गत विषयांचे वाटप व त्याविषयीची कार्यपध्दती सुधारित करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

राज्यातील चारही कृषि विद्यापीठांतर्गत आचार्य पदवी अभ्यासक्रमातील विषयांचे वाटप करण्यासाठी खालीलप्रमाणे सुधारीत कार्यपध्दती अवलंबण्यात यावी.

- १) राज्यातील चारही कृषि विद्यापीठांतर्गत संबंधित विषयाची उपलब्ध प्रवेश क्षमता विचारात घ्यावी व या विषयाच्या उपलब्ध जागांची वाटणी (seat matrix) शासनाने वेळोवेळी निश्चित केलेल्या प्रवर्गनिहाय आरक्षणानुसार असावी.
- २) विषयातील उपलब्ध जागांची प्रवर्गनिहाय संख्या विचारात घेवून शासनाच्या १०० बिंदुनामावलीच्या क्रमाने संबंधित विषयासाठी स्वतंत्र बिंदुनामावली तयार करावी. या बिंदुनामावलीची सुरुवात संबंधित विषयाच्या बिंदुनामावलीतील मागील शैक्षणिक वर्षात तयार करण्यात आलेल्या बिंदुनामावलीच्या शेवटच्या बिंदुनंतरच्या बिंदूने असेल.
- ३) विषयांची वाटणी “सामान्य वर्ग” आणि “आरक्षित वर्ग” अशी न करता महाराष्ट्र कोटा व विद्यापीठ कोटा प्रत्येकी ५० टक्के या प्रमाणात करावी. कृषि विद्यापीठातील विषयाच्या उपलब्ध जागा विषम संख्येत उपलब्ध असल्यास मागील शैक्षणिक वर्षात केलेल्या वाटणीच्या आधारावर समप्रमाणात विभागणीची कार्यपध्दती अंमलात आणावी.
- ४) बिंदुनामावलीतील क्रम आणि संबंधित प्रवर्गातील उच्चतम गुणवत्ता तसेच ऑनलाईन प्रवेश फेरीमध्ये उमेदवाराने दिलेला प्राधान्यक्रम विचारात घेवून विषयाचे वाटप करावे.
- ५) सामाजिक आणि शैक्षणिक मागासवर्ग आरक्षण न ठेवण्याविषयी सामान्य प्रशासन विभाग, शासन निर्णय दि.२४.११.२०२० अन्वये दिलेल्या सूचनांनुसार बिंदुनामावलीतील सदर वर्गाचे बिंदु खुला बिंदु म्हणून समजण्यात यावा. (सदर बाब पदव्युत्तर अभ्यासक्रमाच्या प्रवेश प्रक्रियेसही लागू राहील.)
- ६) बाहेरील राज्यातील उमेदवारांसाठी राखीव असलेल्या जागांवर प्रवेश देताना बिंदुनामावलीतील खुल्या वर्गाचा बिंदु वापरण्यात यावा.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२११११६१११४३६७१०१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(बा. कि. रासकर)

सह सचिव, महाराष्ट्र शासन.

प्रति,

- १) मा.मुख्यमंत्री, यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- २) मा.उपमुख्यमंत्री यांचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ३) मा.मंत्री (कृषि), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ४) मा.राज्यमंत्री (कृषि), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
- ५) सचिव (कृषि) यांचे स्वीय सहायक, कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई,
- ६) सदस्य सचिव तथा महासंचालक, महाराष्ट्र कृषि शिक्षण व संशोधन परिषद, पुणे,

- ७) कुलगुरु / कुलसचिव / नियंत्रक, महात्मा फुले कृषि विद्यापीठ, राहुरी
- ८) कुलगुरु / कुलसचिव / नियंत्रक, डॉ. पंजाबराव देशमुख कृषि विद्यापीठ, अकोला
- ९) कुलगुरु / कुलसचिव / नियंत्रक, वसंतराव नाईक मराठवाडा कृषि विद्यापीठ, परभणी
- १०) कुलगुरु / कुलसचिव / नियंत्रक, डॉ. बाळासाहेब सावंत कोकण कृषि विद्यापीठ, दापोली
- ११) महालेखापाल, महाराष्ट्र १ / २ (लेखापरीक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई / नागपूर,
- १२) मुख्य लेखा परिक्षक, स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई,
- १३) उप लेखा परिक्षक (वरिष्ठ), स्थानिक निधी लेखा, कोकण भवन, नवी मुंबई,
- १४) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई,
- १५) निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई,
- १६) कार्यासन (७ अ) निवडनस्ती.